

MADSPILD I ET SAMFUNDSMÆSSIGT PERSPEKTIV

Politikker - lokalt, nationalt og globalt (EU)

Dette modul kan kombineres med modul 1.3 Bekæmpelse af madspild i mit lokalområde (i klassen).

Formål med modul

Eleverne opnår kendskab til madspild i et samfundsmæssigt perspektiv. Gennem modulet får de kendskab til politikker og initiativer, der påvirker indsatser mod madspild lokalt, nationalt, globalt.

Kompetencer

I dette modul øver eleverne sig i at afsøge og håndtere viden, herunder identificere relevant indhold til deres undersøgelse. Gennem processen træner eleverne deres informations søgnings- og formidlingskompetencer og opnår forståelse for større sammenhænge og synergier i samfundet. De får indsigt i, hvilken rolle politiske indsatser og initiativer spiller i forhold til konkrete indsatser mod madspild lokalt, nationalt, globalt.

Tid

1-2 lektioner

Ressourcer og materialer

Skabeloner, videoer og præsentationer til brug i modulet.

- EU-hjemmeside omkring madspild: https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste_en
- Video om madspild udarbejdet af EU, som varer 2 min og 18 sek.: <https://audiovisual.ec.europa.eu/en/video/I-180488>
- Bilag 1,4,1: Ark med inspiration til hvad eleverne kan undersøge
- Bilag 1,4,2: Hjælpeark til udfærdigelse af aktøranalyse

Introduktion

Mange af de politikker og handlingsplaner, der ligger til grund for de rammer, vi handler og agerer indenfor, bliver bestemt andre steder end i det nære lokalmiljø. Der er nogle overordnede mål og aftaler, som Danmark har valgt at følge - disse aftaler spiller også ind på den lokale bekæmpelse af madspild. I det daglige er det måske ikke noget, vi tænker over, men der er en masse reguleringer, som forskellige aktører skal overholde for at blive ved med at drive forretning - eller sikre at forbrugerne ikke køber fordærvede madvarer.

EU laver bekendtgørelser og forordninger, der skal omfatte alle medlemslande. Herefter er det hvert enkelt medlemsland, der skal udmønte reglerne i lovgivningen. Denne lovgivning, skal lokalpolitikkerne sørge for, bliver overholdt i kommunalt regi, hvilket har en afsmitning på det lokalområde, som I bor og færdes i. Udover disse regler har Danmark indgået en række globale aftaler, som også har indflydelse på det daglige liv - ofte uden at vi tænker over det.

I dette modul skal eleverne selv undersøge, hvordan forskellige regler og handlingsplaner har en sammenhæng og få en forståelse for, hvor mange forskellige regler, der er, og hvordan det kan kobles til emnet madspild.

Under ressourcer og materialer finder du et link til EU's hjemmeside om madspild samt en film om EU's arbejde med emnet. Den kan være inspiration for dem, der arbejder med det globale perspektiv, men kan også bruges som eksempel for hele klassen, så de får en introduktion til, hvordan der arbejdes med madspild på politisk niveau.

Sådan gør I

Del klassen op i mindre grupper af 2-3 personer. Fordel de tre perspektiver; lokalt, nationalt og globalt/EU ud på grupperne.

I kan benytte inspirationsarket til at finde frem til de områder indenfor de tre perspektiver, som I vil dykke ned i.

Grupperne researcher på de perspektiver og emner, de har fået tildelt, og laver en aktøranalyse.

Efterfølgende laver grupperne en peer to peer-fremlæggelse på baggrund af aktøranalysen, hvor der roteres, så alle grupper hører om alle tre perspektiver.

Der laves en fælles opsamling ud fra spørgsmålet: hvem omfatter de forskellige politikker og handlingsplaner?

AKTØRANALYSE

Aktør (f.eks. kommune, organisation)

Formål med loven, planen eller strategien

Hvem omfatter det?
Hvem skal involveres og udføre en handling?

Interessentanalyse

Relation til anden lovgivning

Mål og indikatorer

Konsekvens

INSPIRATIONSARK

Globalt og EU

- » FN's verdensmål:
 - › Hvilke verdensmål omhandler bekæmpelse af madspild?
 - › Hvor kan man konkret se arbejdet med disse verdensmål?
 - › Er der nogle love/regler, hvor FN's verdensmål inddrages?
- » Parisaftalen:
 - › Hvilken rolle spiller madspild i aftalen?
 - › Hvilken indvirkning har aftalen på globalt plan?
 - › Hvilken indvirkning har aftalen på nationalt/lokalt plan? (klimaplaner, bæredygtighedsstrategier, fokus på madspild m.m.)?
- » Bekendtgørelser og forordninger fra EU:
 - › Hvad er forskellen på en bekendtgørelse og en forordning?
 - › Find eksempler på regler fra EU vedrørende fødevarer, der kan relateres til madspild (regler om størrelse/form på grøntsager og frugt, datomærkning, opbevaring, hygiejne m.m.)

Delmål 12.3
Halver det globale madspild per person

Nationalt

- » Klimaloven:
 - › Hvad betyder det for fødevarekæden og madspild?
 - › Hvad bygger klimaloven på? (Verdensmål, Parisaftalen, råd og vejledning fra Klimarådet)
- » Danske forordninger/bekendtgørelser/regler:
 - › Fødevestyrelsens hygiejnevejledning
 - › Regler for nedkøling og opvarmning af fødevarer i storkøkkener og restauranter
 - › Regler for salg af for eksempel æg <https://www.foedevarestyrelsen.dk/Selvbetjening/Vejledninger/Hygiejnevejledning/Sider/57--Aeg-og-aegprodukter.aspx?key=d23ae8da-c6b1-4835-8f44-99a6b0289410>
 - › Andet
 - › Fødevestyrelsens regler for mærkning og emballage
 - › Hvilke krav skal være opfyldt, for at et produkt må sælges?
 - › Hvilken indvirkning kan det have på madspild?
 - › Datomærkninger - bedst før, ofte god efter og mindst holdbar til

Lokalt

- » Bæredygtighedstrategier i kommunen
 - › Inddrages der nogle nationale eller globale handlingsplaner?
- » Kommunale handlingsplaner
 - › Eventuel affaldssortering
 - › Biogas
 - › Mål for reducere af madspild
 - › Hvordan ser I det i jeres hverdag?
- » Bæredygtighedsstrategier på skolen

